

YRITYSSANEERAUS AVUKSI TALOUELLISIIN ONGELMIIN?

Iiro Holmén
osakas, asianajaja

Käsiteltäviä teemoja

- Milloin yrityssaneeraus yleensä toimii?
- Mitä keinoja saneeraus tarjoaa tervehdyttämiseen?
- Vakuusvelka, vierasvelkavakuus ja takaus yrityssaneerauksessa
- Saneerauksen vaikutus omistajayrittäjään?

Käsitteitä

■ Yrityssaneerauksen tarkoitus

- Taloudellisissa vaikeuksissa olevan velallisen **jatkamiskelpoisen yritystoiminnan tervehdyttämiseksi** taikka sen edellytysten turvaamiseksi ja velkajärjestelyjen aikaansaamiseksi voidaan ryhtyä saneerausmenettelyyn.

■ Selvittäjä

- Tehtävät määritelty menettelyn tarkoituksen toteuttamiseksi **ja velkojien edun valvomiseksi**
- Laatii ensiarvion ja ohjelmaehdotuksen
- Seuraa ja valvoo velallisen toimintaa
- Huolehtii (tarpeellisessa laajuudessa) menettelyä edeltävän toiminnan tarkastamisesta
 - Oikeustoimien peräyttäminen
- Palkkio maksetaan velallisen varoista (oikeus/velkojatmk vahvistaa palkkion)

Käsitteitä

■ Saneerausvelka

- Ennen hakemuksen jättämistä syntyneet velat
- Myös ennen hakemusta tehtyihin sopimukseen liittyvät veloitteet, jos velallinen ei näistä selviydy tai päättää sopimuksen osana saneerausta
- Maksukielto

■ Menettelyn aikainen velka

- Velat hakemuksen vireille tulosta eteenpäin
- Velallisen tulee suoriutua näiden maksamisesta ajallaan

■ Vakuusvelka

- Vakuutena tehokas esinevakuusoikeus **velalliselle kuuluvaan** tai velallisen hallinnassa olevaan omaisuuteen
 - Arvostus?
- Ei voida leikata, oikeus korkoon menettelyn ajalta, oikeus nykyarvon turvaavaan korkoon ohjelma-ajalta, maksuajan järjestely rajoitetumpaa

Koska yrityssaneeraus yleensä toimii?

- Riittävän ajoissa
- Riittävän kokoinen yritys
- Kirjanpito kunnossa
 - Välitilinpäättöksen tarve?
- Realistiset edellytykset saada toiminta kannattavaksi
 - mistä taloudelliset vaikeudet johtuvat?
 - onko tiedossa keinoja tilanteen parantamiseksi?
- Saneerauksen tulee johtaa velkojien kannalta parempaan lopputulokseen kuin konkurssi
- Mahdollisuudet saada ohjelma vahvistetuksi?

Muita onnistumiseen vaikuttavia tekijöitä

- Kestääkö kassa?
 - Maksukiellon voimaantulo usein helpottaa tilannetta
 - Siirtyminen käteisasiakkaaksi lisää vaikeutta
 - Menettelyn kustannukset
- Asiakkaiden reaktiot
 - Asiakkaiden tuki tärkeää
 - Avoin viestintä keskeisiin asiakkaisiin
 - Kuluttaja-asiakkaat usein positiivinen asia
- Tavarantoimittajien ja keskeisten velkojien reaktiot
 - Avoin viestintä myös näiden osalta usein suositeltavaa
- Tilaajavastuukysymykset

Osakaslaina

- Osakeyhtiölain vastaisen osakaslainan vaikutus
 - Lähtökohtaisesti usein tavoitteena on, että osakaslaina tulee maksaa takaisin menettelyn aikana
 - Ei aina (useinkaan?) mahdollista
 - Ohjelmaan osakaslainan takaisinmaksua koskeva maksuohjelma, mielellään myös turvaava vakuus
 - Poistaako leikkurimahdollisuuden?
- Konkurssivertailu ja lievimmän keinon periaate
 - KKO 2003:120: *"...tavallisten velkojen pääoman alentamiselle rakentuva ohjelmaehdotus oli selvästi epätasapainoinen tarkasteltaessa tavallisten velkojen asemaa suhteessa velallisyhtiön omistajien asemaan ja asianmukaiseen riskinjakoon näiden tahojen kesken."*

Menettelyn esteet

- Menettelyn esteet (ja keskeyttämisperusteet)
 - Maksukyvyttömyyttä ei todennäköisesti voida poistaa
 - Varat eivät riitä saneerauskustannuksiin
 - Todennäköistä, ettei velallinen kykene maksamaan menettelynaikaisia velkoja
 - Hakemuksella pyritään vain estämään perintätoimia
 - Ohjelman aikaansaamiselle/vahvistamiselle ei edellytyksiä
 - Kirjanpito on olennaisesti puutteellinen tai virheellinen
 - Paitsi jos osoitetaan, että kirjanpito voidaan vaikeuksitta saattaa asianmukaiseen ja luotettavaan tilaan
 - Liiketoimintakiellon vastainen taikka rikollinen toiminta

Yhteispuoltohakemus

- Vähintään kaksi velkojaa, joiden yhteenlasketut saatavat edustavat vähintään viidennestä veloista ja jotka eivät ole velallisen läheisiä ilmoittavat puoltavansa velallisen hakemusta
- Menettely alkamaan jopa hakemuksen vireilletulopäivänä
- Riittää suppeampi hakemus, jolloin ei tarvita seuraavia selvityksiä:
 - Taloudellisten vaikeuksien keskeiset syyt
 - Miten toimintaa tarkoitus jatkaa tulevaisuudessa
 - Miten saneerausmenettelyn kustannukset katetaan
 - Miten kykenee maksamaan saneerausvelkoihin kuulumattomat velkansa
 - **Tilintarkastajan selvitys**

Vakuusvelka

- ”Saneerausvelkaa, jonka vakuudeksi velkojalla on kolmansiin nähden tehokas esinevakuusoikeus velalliselle kuuluvaan tai velallisen hallinnassa olevaan omaisuuteen...”
 - Vierasvakuus ei tuota vakuusvelkastatusta saneerauksessa, vaikka vakuus sinänsä olisikin pätevä ja turvaava
 - Voi olla merkitystä myös takaajan näkökulmasta

- ”...siltä osin kuin vakuuden arvo menettelyn alkaessa olisi riittänyt kattamaan velkojan saatavan määrän rahaksimuuttokustannusten ja paremmalla etuoikeudella suoritettavien saatavien vähentämisen jälkeen”
 - Käytännössä pääsääntönä konkurssitilanteeseen rinnastuva arvostus
 - Yrityskiinnitys:
 - Arvostuksessa huomioidaan mm. konkurssikustannukset
 - Arvosta 50 % luetaan yrityskiinnityksiin

Takaaja ja vierasvakuuden antaja

- ”Saneerausmenettelyn alkaminen ei estä saneerausvelan perimistä takaajalta taikka kolmannen henkilön asettaman vakuuden arvosta eikä irtisanomasta tai muuten eräännyttämästä velkaa takaajan tai edellä tarkoitetun vakuuden asettajan osalta, jos takaussitumus on annettu tai vakuus asetettu liike- tai siihen rinnastettavassa toiminnassa.”
 - Ns. yksityistakaajan osalta menettelyn alkaminen estää takauksen/vakuuden täytäntöönpanon menettelyn aikana

- Velkoja voi ohjelman vahvistamisen jälkeen velkajärjestelyn estämättä periä saatavansa takaajalta tai vakuuden arvosta velan aikaisempien ehtojen mukaisesti
 - Saneeraus ei vaikuta takaajan/vakuudenasettajan lopulliseen vastuuseen
 - Velkoja voi yleensä kohdistaa takauksen leikattuun osaan
 - Takaajalle ei synny tällöin regressioikeutta

Sopimusten irtisanomismahdollisuus

- Saneerauslaki mahdollisti aiemminkin mm. vuokra- ja leasingsopimusten irtisanomisen 2 kuukauden irtisanomisajalla
 - Päättyy jo menettelyn aikana
- Kesän 2023 uudistuksen myötä voidaan irtisanoa selvittäjän suostumuksella myös sitoumukset, joissa yritys on sitoutunut muuhun kuin rahasuoritukseen
 - Päättyy ohjelman vahvistamiseen
- Edellytyksenä irtisanomiselle, että irtisanominen on saneerauksen toteuttamisedellytysten turvaamiseksi välttämätöntä.
 - Asian perustelu selvittäjän vastuulla
- Sopimuksen päättämisestä aiheutuva vahinko on saneerausvelkaa, joka järjestellään ohjelmassa
 - ”Kohtuullinen korvaus”
- Työntekijöiden työsuhteita voidaan irtisanoa 2 kuukauden irtisanomisajalla, mikäli tämä on osana saneerausta välttämätöntä konkurssin välttämiseksi ja työtehtävä lakkaa tai vähenee

LUKANDER RUOHOLA HTO

ASIANAJOTOIMISTO • ADVOKATBYRÅ • ATTORNEYS AT LAW

Kiitos

Iiro Hollmén

puhelin: 010 320 8437

iiro.hollmen@lrhto.fi

1.3.2024

